

Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -kehittämishanke

Kaupunginhallitus 14.12.2020 § 330

Valmistelu

Valmistelijana talousjohtaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002

Tausta

Pohjois-Savon väestö on valtakunnallisesti tarkasteltuna maan sairain. Erityisesti mielenterveyden ja päihteiden käytön osalta Pohjois-Savossa tilanne on huono. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) laatima väestön mielenterveysongelmia kuvaava mielenterveysindeksi on Pohjois-Savossa 161, maan keskiarvon ollessa 100. Lisäksi päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat sekä päihdemyönteisyys ovat yleistyneet. Pohjois-Savon työikäisen väestön yleisin sairauspoissaolojen syy ovat mielenterveyssyyt.

Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -kehittämistyöllä halutaan muuttaa suunta yhdessä, painottaen ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä pitkäjänteisellä ja vaikuttavalla hankekokonaisuudella. Kehittämishjelmaa toteutetaan 10 vuoden aikajänteellä. Ensimmäisen kahden vuoden jaksoon (2021 - 2022) haemme nyt Euroopan sosiaalirahaston rahoitusta (ESR).

Tähän työhön tarvitaan mukaan kaikki Pohjois-Savon kunnat, 3. sektori, yritykset ja ennen kaikkea asukkaat. Yhteisen hankevalmistelun on mahdollistanut Hyvällä mielellä - Pohjois-Savo esiselvityshanke (1.7.2020-31.12.2020), jota rahoittavat Euroopan

sosiaalirahasto, Etelä-Savon ELY-keskus, Kuopion kaupunki ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri.

Iisalmen kaupungin mielenterveystilanne on linjassa Pohjois-Savon yleisen tilanteen kanssa. Keskeinen toimija terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyössä kaupungin lisäksi on Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä (SOTE), joka järjestää ja tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut (sis. päihde- ja mielenterveyspalvelut) alueella. SOTE on käsitellyt hanketta kuntayhtymän johtoryhmässä ja hyvinvointipalvelujen johtoryhmässä ja pitää hanketta erittäin kannatettavana.

Tavoitteet

Hyvällä mielellä - Pohjois-Savo kehittämistyön päätavoitteena on Pohjois-Savon maakunnan asukkaiden mielen hyvinvoinnin ja mielenterveyden vahvistuminen sekä päihteiden käytön väheneminen. Muutosta mielenterveyden väestötason indikaattoreissa tavoitellaan kymmenen vuoden tähtäimellä. Painopiste on kuntien pysyvien rakenteiden kehittämisessä ja tukemisessa, verkostojen vahvistamisessa ja asukkaiden kanssa yhdessä tekemisessä.

Kehittämistyö alkaa 2021 kuntakartoituksella, jossa poikkihallinnollisessa yhteistyössä tarkastellaan, millä ennaltaehkäisevän toiminnan alueella kussakin kunnassa tarvitaan muutosta ja hankkeen tukea muutokseen. Hanke tarjoaa kunnille mielenterveysjohtamisosaamista, kaikille kuntalaisille mielenterveystaitoja ja -osaamista helposti saavutettavilla koulutuksilla. Monitasoinen ja -kanavainen viestintä on merkittävä muutoksen tukemisen työväline.

Keskeinen hankkeen tavoite on vahvistaa kuntien hyvinvointityötä ja tukea kuntien, 3. sektorin ja yritysten hyvinvointityötä

kokonaisvaltaisesti. Aukkaat otetaan kehittämistyön suunnittelijoiksi, toimijoiksi ja kokemusasiantuntijoiksi kaikissa hankkeen vaiheissa.

Hankkeen kohderyhmänä ovat työikäiset, 18-63 -vuotiaat ja erityisesti työelämän ulkopuolella olevat pohjoissavolaiset. Hankkeen toimenpiteet kohdentuvat lisäksi laajasti koko työikäiseen Pohjois-Savon väestöön.

Tavoitteena on ennaltaehkäistä mielenterveyden ongelmia ja päihteiden käyttöä tukemalla mm. osallisuuden ja mielenterveyttä vahvistavien elintapojen toteutumista.

Hankkeen organisoituminen

Yhteisen suunnittelun pohjalta tulevan kehittämishankkeen hallinnointivastuu on päätetty antaa Kuopion kaupungille. Hankkeen osatoteuttajina toimivat Itä-Suomen yliopisto, Savonia ammattikorkeakoulu ja Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Hankkeen kustannusarvio ja rahoitus

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 3 464 800 € vuosille 2021 - 2022. Hankkeen kustannukset muodostuvat henkilöstökustannuksista sekä ostopalveluista.

Hankkeeseen on tarkoitus palkata projektipäällikkö, projektisihteeri, projektikoordinaattori, neljä muutosvalmentajaa ja kaksi viestintäsuunnittelijaa. Kustannukset on esitetty liitetietona olevassa hankekuvauksessa.

Hankkeen rahoitus, 24 kk	€
ESR-rahoitus (80 %)	2 771 840
Omarahoitus (20 %)	692 960
YHTEENSÄ	3 464 800

Omarahoitusosuudet, 24 kk	€
Itä-Suomen yliopisto	100 000
Humanistinen ammattikorkeakoulu	40 000
Savonia ammattikorkeakoulu	100 000
Pohjois-Savon kunnat	452 960
YHTEENSÄ	692 960

Pohjois-Savon kuntien rahoitusosuudet

	2021	2022	YHTEENSÄ
Iisalmi	15 600	23 400	39 000
Kaavi	2 102	3 153	5 255
Keitele	1 613	2 419	4 032
Kiuruvesi	5 816	7 270	14 540
Kuopio	86 788	130 180	216 968
Lapinlahti	6 885	10 327	17 212
Leppävirta	6 867	10 300	17 167
Pielavesi	3 207	4 810	8 017
Rautalampi	2 265	3 397	5 662
Rautavaara	1 178	1 766	2 944
Siilinjärvi	15 582	23 373	38 955
Sonkajärvi	2 845	4 266	7 111
Suonenjoki	5 128	7 691	12 819
Tervo	1 106	1 657	2 763
Tuusniemi	1 794	2 690	4 484
Varkaus	14 893	22 340	37 233
Vesanto	1 450	2 174	3 624
Vieremä	2 609	3 914	6 523
Joroinen	3 461	5 190	8 651
YHTEENSÄ			452 960

Hankkeen eteneminen

Hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut 18.11.2020 ja kuntajohtajat 26.11.2020. Kunnilta on pyydetty päätökset joulukuun alussa ja aiesopimus kunnilta tarvitaan viimeistään 16.12.2020. Hankehakemus on tarkoitus jättää marras-joulukuussa.

Joulukuussa valmistuu esiselvityshankkeen loppuraportti ja tarkoitus on aloittaa henkilöstön rekrytointi. Hankepääätös saataneen joulukuun aikana ja hanke alkaa virallisesti 1.1.2021.

Hankkeen projektiryhmä sijoittuu Kuopion kaupunkiorganisaatioon hyvinvoinnin edistämisen palvelualueelle. Viestintä toteutetaan osana markkinointi- ja viestintäyksikköä. Muutosvalmentajat sijoittuvat kuntakentälle.

Strategisten tavoitteiden ja yritysvaikutusten arviointi sekä kuntien päätösten ennakoarviointimenettely

Päätös toteuttaa strategista tavoitetta osaava ja hyvinvoiva iisalmelainen. Palvelut tuotetaan tehokkaasti ja laadukkaasti eri toimijoiden kanssa ja tavoitteena on, että iisalmelaiset ovat aktiivisia ja hyvinvoivia. Päätöksellä on vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Päätöksellä on todennäköisesti myös positiivisia yritysvaikutuksia (hankkeen ostopalveluiden hankinta).

Päätöksen liitteenä jaetaan

Nämä liitteet koostetaan tarkastettavaan pöytäkirjaan ja arkistoidaan sen mukana pysyvästi. Asiakirjatyypiksi valitaan liite.

Lisätietona jaetaan

- Hyvällä Mielellä -Pohjois-Savo projekti, esiselvityshanke

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Iisalmen kaupunki osallistuu Hyvällä Mielellä -Pohjois-Savo kehittämishankkeeseen vuosina 2021-2022.

Vuoden 2021 omarahoitusosuus katetaan elinvoima- ja konsernipalvelujen määrärahoista ja huomioidaan

käyttösuunnitelmassa. Vuoden 2022 omarahoitusosuus varataan talous- ja toimintasuunnitelmaan.

Kaupunginhallitus nimeää kaupungin yhteyshenkilöiksi hankkeeseen talousjohtaja Eeva Suomalaisen ja työllisyyskoordinaattori Tuuli Sokka-Hukkasen. Lisäksi kaupunginhallitus pyytää Ylä-Savon SOTE kuntayhtymää nimeämään yhteyshenkilön/yhteyshenkilöt hankkeeseen.

Kaupunginhallitus korostaa, että hankkeen toimenpiteiden on keskityttävä ihmisten parissa tehtävään konkreettiseen työhön yhdessä kuntien, kuntayhtymien, seurojen ja yhdistysten kanssa.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että vähintään yhden muutosvalmentaja työpanos kohdentuu Iisalmen ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän toiminta-alueelle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet, otteet

Kuopion kaupunki

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä

Kiuruveden kaupunki

Sonkajärven kunta

Vieremän kunta

Päiväkeskus Pysäkki ry

Iisalmen Mielenterveystuki ry

työllisyyskoordinaattori Tuuli Sokka-Hukkanen

elinkeinojohtaja Terho Savolainen
nimetyt henkilöt